

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus II. Quæ & quot sint hierarchiæ & ordines Angelorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

§. II.

Explicatur illuminatio Angelorum.

Illuminatio species quaedam locutionis est, quam dari ab Angelis superioribus versus inferiores, doctrina est Doctoris Angelici hic q. 107. a. 1. accepta ex D. Dionysio l. d. Cael. Hier. c. 3. & 7. cum quo sentiunt SS. PP. in communi, praesertim Hieron. & Ambros. affirmantes, illas voces II. 63. *Quis est iste, qui venit de Edom?* & Psal. 33. *Quis est iste Rex gloria?* esse Angelorum inferiorum à superioribus Angelis de gloria Christi attendentis instrui & illuminari desiderantium.

Congruentia rationem primò ex parte DEI dat S. D. quòd DEUS juxta ordinarium modum gubernandi non facit per se solum, quòd potest mediantibus causis secundis: sed ita DEUS illuminat Angelos inferiores, ut tamen haud dubiè id possit mediantibus Angelis superioribus: ergo.

Secundò ex parte Angeli, tum quia conveniens est recto rerum ordini, ut inferiora perficiantur à superioribus, tum quia bonum est communicativum sui, ideòque Angeli perfectiores acceptas à DEO illustrationes communicant Angelis inferioribus.

Fit autem illuminatio per hoc, quòd Angelus superior suam cognitionem universaliorē, quam habet de veritate revelata per inadæquatum usum suae speciei, dividat in plures conceptus inadæquatos, & proportionatos ad particularitatem specierum inferioris Angeli; adeòque divisim ad inferiorē Angelum suam cognitionem dirigat, ut cum S. D. Thomistae communitur.

Ratio est, quòd illuminatio sit quaedam materialis locutio, quā cognitio unā cum ob-

jecto cognito dirigitur ad intellectum alterius: Sed non potest dirigi ad intellectum Angeli inferioris sub ea perfectione, sub qua est propria Angelo superiori, cum Angelus inferior habeat species minus universales in representando, ideòque improporionatas ad illum modum cognoscendi: ergo tantum sub minori universalitate, & majori particularitate, dividendo unum conceptum in plures magis particulares; aliàs intellectus Angeli inferioris nihil disceret, nec perficeretur à superiori.

Sed neque de omnibus his rebus fit illuminatio, de quibus est locutio. Cum enim illuminatio sit locutio per modum doctrinae & magisterii (qua de causa D. Greg. Naz. or. 2. de Theol. & S. Joan. Damasc. l. 2. de fide. Angelos Hierarchia superioris appellant *Doctores inferiorum*) & per illam juxta D. Dionys. *intellectus purgetur a nescientia*, de his solummodò veritatibus datur illuminatio, quae specialiter à DEO revelante dependent, ut mysteria gratiae & futura contingentia; mutationes imperiorum, &c. aliae enim veritates naturales à scientia Angelica perfectissimè penetrantur.

Ex quo habes, tria esse, quae illuminatio ad locutionem superaddit. Primum est ordo & habitudo ad primam veritatem revelantem. Alterum, modus cognoscendi perfectior in illuminante. Tertium, confortatio intellectus inferioris, non effectiva, quasi per productionem novi luminis; sed objectiva, per explicatiorem propositionem veritatis ad captum Angeli inferioris.

Rectè proinde describes illuminationem, quòd sit locutio Angeli superioris cum inferiori, quā illi manifestat veritatem tanquam à DEO acceptam & proportionatam ad captum inferioris.

ARTICULUS II.

Quae & quot sint Hierarchia & ordines Angelorum?

SUMMARIUM.

1. Quid sit Hierarchia.
2. An una sit hominum & Angelorum?
3. Angelica Hierarchia triplex ex triplici modo illuminandi.
4. Et Divinam gubernationem recipiendi.
5. Nomina & significata Ordinum supremae primae Hierarchiae.
6. Nomina & officia ordinum secundae Hierarchiae.
7. Nomina & officia ordinum tertiae Hierarchiae.

§. I.

Exponuntur Hierarchiae.

1. Hierarchia significat sacrum principatum, h. e. quandam multitudinem & collectionem, sub uno principe ordinatam ad sacram operationem. Qua de causa primò non est Hierarchia inter Personas Divinas: quia licet inter illas detur ordo, non tamen datur principatus. *R. P. Metz. Theol. Schol. Tom. I.*

patus. Neque secundò Hierarchia reperitur inter bruta, vel demones, quia sunt incapaces sacrae operationis.

Porro Hierarchia potest considerari dupliciter; vel secundum habitudinem ad principem, & caput, à quo regitur, vel secundum modum, quo à principe gubernatur. Si primò modo Hierarchiam accipias, certum est, quòd unica sit Hierarchia hominum simul & Angelorum, cum omnium sit unus Princeps, DEUS optimus maximus, à quo gubernantur, atque in finem supernaturalem diriguntur. Si verò secundò modo accipias, tunc hominum Christianorum communitas distinctam constituit Hierarchiam à communitate Angelorum; quippe quae sub sensibilibus signis, Sacramentis videlicet & sacrificiis, gubernatur.

Angelica verò Republica in triplicem Hierarchiam dividitur juxta communem Theologorum doctrinam, acceptam ex D. Dionys. de

Cal. Hier. Ubi S. hic Pater innuit, quod hanc doctrinam à suo & Gentium Magistro D. Paulo didicerit.

Ratio congruentiæ est: distinctio Hierarchiæ desumitur ex diverso modo à DEO, seu summo Principe ductum & illuminationem recipiendi: sed hic est triplex. Nam primus & perfectissimus modus illuminationis est, à DEO immediatè illuminari, & simul interiores illuminare. Secundus, illuminari mediatè, & rursus alios illuminare. Tertius & infimus, mediatè illuminari, nec alios Angelos inferiores illuminare. Primus modus primam, secundus secundam, postremus postremam Hierarchiam constituit.

4. Præterea, tres sunt modi Divinam gubernationem recipiendi, DEOque ministrandi; primus est, summo Principi assistere, qui competit Angelis supremæ Hierarchiæ, secundus, generales dispositiones Divinæ Providentiæ exequendas ordinare & intrinsece, quod ad secundam Hierarchiam pertinet; tertius, particularia ministeria exequi, quod est munus postremæ Hierarchiæ.

§. II.

Ordines & Chori Angelorum.

5. Quilibet Hierarchia constat ex triplici Choro seu ordine, quorum novenarius & appellatio ex variis S. Script. locis, S. Dionysii,

aliorumque SS. PP. doctrina desumitur. Et primæ quidem Hierarchiæ ordines appellationem sortiuntur ex speciali habitudine & unione ad DEUM, sive per voluntatem, sive per intellectum. Unde primus est Seraphinorum, qui sic vocantur propter excellentissimam unionem per amorem & charitatem. Secundus Cherubinorum, qui nomen accipiunt à plenitudine scientiæ. Tertium ordinem constituit Throni, sic dicti ab intima DEI immanentiæ sive, quod in ipsis immediatè DEI illuminationes quiescant, & terminentur.

Reliqui Ordines nomen accipiunt ex habitudine & respectu ad creaturas in adimplendis Summi Principis DEI optimi Max. voluntatibus. Et in secunda Hierarchia continentur Dominationes, quorum est, agenda aliis intrinsece, ordinare, ac distribuere. Virtutes, qui generalia & mirabilia opera Divinæ Providentiæ mundi gubernationem, & regimen Ecclesiæ spectantia exequuntur. Potestates, qui ordinem Divinæ Providentiæ illatum servant, impedimenta remouent, hostes coercent.

Tertia Hierarchia, quæ particulari executioni Divinæ Providentiæ præsidet, dividitur in Principatus, qui curam gerunt integrorum regnorum & Provinciarum. Archangeli, qui publicas personas, Reges, Pontifices custodiunt. Angelos, qui ad singulorum hominum curam sunt deputati.

ARTICULUS III.

De missione & custodia Angelorum.

SUMMARIUM.

1. Fides docet Angelos mitti.
2. Superiores Angeli non mittuntur.
3. Præsertim in primis 4. Choris Angelorum.
4. Si missio fiat in finem ordinarium.
5. Testimonia S. Script. objecta exponuntur.
6. Singuli homines habent suum Angelum Custodem.
7. Custodia incipit à nativitate.
8. Post hanc vitam cessat custodia.
9. Christus non habuit Angelum Custodem.
10. Quis effectus Angelicæ custodiæ?
11. An quilibet hominum habeat dæmonem insidiantem?

§. I.

Quorum ordinum Angeli mittantur?

1. Angelos in ministerium mitti, est fide Divinæ certum. Constat ex illo Exod. 23. *Ecce ego mittam Angelum meum, &c.* & Luc. 1. *missus est Gabriel Angelus, &c.* Ratio S. D. q. 112. a. 1. est, ille mitti dicitur, qui aliquo modo ab aliquo procedit, ut incipiat esse, ubi prius non erat, vel ubi prius erat per alium modum. Sed Angeli hoc modo procedunt à DEO, cum enim præsideant corporali creaturæ, ut ait, præced. ostensum, ex imperio & ordina-

tione Divina transferuntur ab uno termino loco in alium, cum nova præsentia, & effectus in illo.

Controversia est, an omnium ordinum Angeli mittantur in Ministerium?

CONCLUSIO. Superiores Angeli (præsertim primi quatuor Chori Angelorum) nunquam ad exterius ministerium mittuntur. Ita S. D. hic a. 2. & 4. D. Dionysius c. 8. Cal. Hier. & D. Greg. Hom. 34. in Evangelia dicitur: Superiora agmina usum exterioris ministerii nunquam habent.

Et probatur ratione S. D. Ordo Divinæ Providentiæ est, ut inferiora ordinatè admittantur per superiora, ubi specialis ratio non habet exceptionem; sed in ministeriis Angelorum nulla est specialis ratio, cur DEUS debeat prætermittere hunc ordinem, & per supremos Angelos gubernare hæc inferiora, non mediis inferioribus Angelis: ergo DEUS non gubernat hæc inferiora per supremos Angelos non missis inferioribus: præcipue cum mysterium Incarnationis, quod est opus summi ministerii, per Archangelum fuerit executioni mandatum, ut notat ex D. Greg. Doct. Angel. hic cit. a. 1. in c. Minor probatur. Ratio, cur DEUS aliquando prætermittat ordinem naturæ, est ma-